

JEDLIŃSK

PRZYSUCHA

PRZYTYK

WIENIAWA

WOLANÓW

ZAKRZEW

SKORZYSTAJ Z DOFINANSOWANIA

TRWA NABÓR WNIOSKÓW PROWADZONY PRZEZ LGD „RAZEM DLA RADOMKI”

TWORZENIE I ROZWÓJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW

Najczęściej zadawane pytania

Bezpłatne szkolenia

dla mieszkańców obszarów wiejskich z zakresu działań: Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw oraz Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

LGD na międzynarodowych targach turystyki wiejskiej Agrotavel

ZAPRASZAMY NA WARSZTATY LITERACKIE

WE WSOLI I W WARSZAWIE! 27-29 MAJA 2011 r.

KALENDARIUM WYDARZEŃ

MAJ 2011

Historia naszych gmin

Władysław Paciak – Syn Ziemi Przytyckiej

Wstęp

Drodzy Czytelnicy!

Zapraszamy do lektury trzynastego numeru Biuletynu Informacyjnego Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Radomki”. Tym razem na jego łamach chcieliśmy podzielić się z Państwem informacjami związanymi z przeprowadzanymi przez nas aktualnie naborami wniosków na działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” oraz „Odnowa i rozwój wsi”; a także przedstawić relację z Międzynarodowych Targów Turystyki Wiejskiej AGROTRAVEL w których uczestniczyliśmy. W biuletynie nie zabraknie również innych ciekawych informacji, także tych o historii naszych gmin.

Życzymy przyjemnej lektury i zachęcamy do dzielenia się uwagami, spostrzeżeniami oraz informacjami na łamach Biuletynu.

Prezes Zarządu Stowarzyszenia
LGD „Razem dla Radomki”

Cezary Adam Nowek

SKORZYSTAJ Z DOFINANSOWANIA TRWA NABÓR WNIOSKÓW PROWADZONY PRZEZ LGD „RAZEM DLA RADOMKI”

Przypominamy iż do 13 maja 2011 r. do godziny 15.00 można składać wnioski o przyznanie pomocy w ramach naboru wniosków przeprowadzanych przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki” w ramach działania 4.1/413 „Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w zakresie:

- **Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw** (limit środków 301 423,50 zł)
- **Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej** (limit środków 350 000,00 zł)
- **Odnowa i rozwój wsi** (limit środków 2 060 815,00 zł)

Wnioski o przyznanie pomocy przyjmowane są w Biurze LGD „Razem dla Radomki” mieszczącym się w Radomiu przy ul. Wernera 9/11 do dnia 13 maja 2011 r. do godziny 15.00.

Wszystkim zainteresowanym pracownicy LGD zapewniają bezpłatną pomoc w przygotowaniu wniosku. Szczegółowe informacje na temat naborów udzielają pracownicy LGD bezpośrednio w Biurze LGD w godz. pn. 9.00-17.00, wt.-pt., 8.00-16.00 oraz pod nr tel. (48) 38 58 996.

Arkadiusz Ostrowski
Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”

POZYSKAJ ŚRODKI UNIJNE

Biuro LGD „Razem dla Radomki”:

ul. Wernera 9/11

26-600 Radom

ZAPRASZAMY: pn od 9:00 do 17:00,

wt-pt. od 18:00 do 16:00

Skorzystaj z bezpłatnej pomocy
ważne INFORMACJE i konsultacje ON-LINE
www.razemdlaradomki.pl

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Najczęściej zadawane pytania:

1 Czy pomoc w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” może otrzymać osoba, która mieszka w gminie miejskiej?

O pomoc może ubiegać się osoba fizyczna, która ma miejsce zamieszkania w miejscowości należącej do gminy:

- **wiejskiej** lub
- **miejsko-wiejskiej**, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców (albo z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, jeżeli podejmuje lub wykonuje działalność obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa), lub
- **miejskiej**, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców.

2 Czy zameldowanie na pobyt czasowy określa miejsce zamieszkania?

Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu, w rozumieniu tego pojęcia na gruncie prawa cywilnego. Zamieszkanie to przebywanie w sensie fizycznym w określonej miejscowości oraz wola, zamiar stałego pobytu. Oba te elementy muszą występować łącznie.

Wnioskodawca we wniosku o przyznanie pomocy podaje adres zamieszkania, tj. adres, w którym przebywa z zamiarem stałego pobytu. Adres ten powinien być zgodny z adresem zameldowania na pobyt stały, wskazanym w dowodzie osobistym lub adresem zameldowania na pobyt czasowy, wskazanym w zaświadczeniu z ewidencji ludności. Kopia dowodu osobistego albo zaświadczenie z ewidencji ludności są niezbędnymi załącznikami do wniosku o przyznanie pomocy.

3 Czy w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” można uzyskać wsparcie na zakup środków transportu?

Mikroprzedsiębiorcy mogą ubiegać się o dofinansowanie zakupu środków transportu, lecz należy mieć na uwadze, że refundacji nie podlegają koszty zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu łącznie z kierowcą mniej niż 8 osób.

Należy również pamiętać, że pomoc udzielana w ramach tego działania ma status pomocy de minimis. W związku z tym z możliwości wsparcia wykluczony jest zakup pojazdów przeznaczonych do transportu drogowego, na działalność sklasyfikowaną w ramach następujących kodów PKD:

- 49.41.Z transport drogowy towarów (wg załącznika nr 1 do rozporządzenia dla działania „Tworzenie

i rozwój mikroprzedsiębiorstw”),

- 60.24.A transport drogowy towarów pojazdami specjalizowanymi (z wyłączeniem działalności usługowej związanej z przeprowadzkami), 60.24.B transport drogowy towarów pojazdami uniwersalnymi, 60.24.C wynajem samochodów ciężarowych z kierowcą (wg załącznika nr 2 do rozporządzenia dla działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”).

4 Czy każdy rodzaj działalności podlega wsparciu w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”?

Pomoc jest przyznawana na operację obejmującą wyłącznie inwestycje związane z podjęciem lub wykonywaniem działalności w zakresie:

a) określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2008 r. Nr 139 poz. 883 z późn. zm.),

b) wytwarzania produktów energetycznych z biomasy.

5 Czy koszt zakupu aktualizacji oprogramowania może stanowić koszt kwalifikowalny działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”?

W przypadku, gdy zakup aktualizacji oprogramowania służy celom operacji i jest uzasadniony ekonomicznie, to taki koszt, podobnie jak zakup oprogramowania, może być kosztem kwalifikowanym

6 Czy koszt zakupu i odnowienia materiałów pochodzących z rozbiórki może być kosztem kwalifikowalnym w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”?

Zgodnie z przepisami rozporządzenia pomoc nie obejmuje m. in. kosztów zakupu rzeczy używanych. W związku z tym koszt zakupu materiałów budowlanych pochodzących z rozbiórki nie stanowi kosztu kwalifikowalnego.

7 Jaka jest kwota pomocy w działaniu „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”?

Pomoc polega na refundacji nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych poniesionych przez beneficjenta w wyniku realizacji operacji.

Pomoc jest przyznawana i wypłacana do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu wynosi na jednego beneficjenta maksymalnie 300 tys. zł, z tym że na realizację jednej operacji nie może przekroczyć:

- a) 100 tys. zł – jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 1 i mniej niż 2 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji,
- b) 200 tys. zł – jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 2 i mniej niż 3 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji,
- c) 300 tys. zł – jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 3 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji.

W przypadku gdy operacja dotyczy wyłącznie działalności związanej z przetwórstwem lub obrotem produktami rolnymi objętymi załącznikiem nr 1 do Traktatu Wspólnot Europejskich lub jadalnymi produktami leśnymi, wymienionej w wykazach działalności, do których może być przyznana pomoc i określonych w przepisach w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, pomoc jest przyznawana i wypłacana do wysokości 100 tys. zł, jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji.

8 Jak ustalić, czy przedsiębiorstwo jest mikroprzedsiębiorstwem?

Mikroprzedsiębiorstwo to przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub

całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów EUR.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2008 r. Nr 139 poz. 883 z późn. zm.) do:

- 1) obliczania średniorocznego zatrudnienia,
  - 2) oszacowania obrotu netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych, a także średniorocznego zatrudnienia - w przypadku przedsiębiorców działających krócej niż rok,
  - 3) przeliczania wysokości rocznego obrotu netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych lub sumy aktywów bilansu
- mającego na celu określenie statusu mikroprzedsiębiorcy związanego z przyznawaniem pomocy stosuje się przepisy o swobodzie działalności gospodarczej.

Definicja mikroprzedsiębiorstwa została określona w Zaleceniu Komisji 2003/361/WE oraz w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. U. UE L.214/3 9.08.2008 r.).

Opracowanie: Arkadiusz Ostrowski
na podstawie interpretacji opracowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

BEZPŁATNE SZKOLENIA dla mieszkańców obszarów wiejskich z zakresu działań: Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw oraz Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – 5-6 maja 2011 r

Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki” zaprasza na bezpłatne szkolenia z działań: Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw oraz Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, podczas których zostaną omówione zagadnienia związane z przygotowaniem wniosku o otrzymanie pomocy finansowej na rozwój własnej działalności gospodarczej.

Szkolenia odbędą się w terminie:

5 maja 2011 r. – Szkolenie z zakresu „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” w Domu Ludowym w Cerekwi w Gminie Zakrzew, godz. 10.00-15.00.

6 maja 2011 r. – Szkolenie z zakresu „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” w Urzędzie Gminy w Przytyku, ul. Zachęta 57 – sala obrad Rady Gminy, godz. 10.00-15.00.

Szkolenia skierowane są do mieszkańców gmin: Jedlińsk, Przytyk, Przysucha, Wolanów, Wieniawa, Zakrzew; do

osób fizycznych zainteresowanych pozyskaniem środków unijnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej; do rolników zainteresowanych prowadzeniem działalności pozarolniczej, oraz do przedsiębiorców z terenów wiejskich chcących rozwijać swoje firmy. Podczas szkolenia uczestnicy dowiedzą się w jaki sposób napisać prawidłowo wniosek i budżet, tak aby uniknąć problemów przy późniejszym jego rozliczaniu. Omówione zostaną konkretne pomysły na założenie własnej działalności pod kątem zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju i Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013.

Organizatorzy zapewniają profesjonalnego trenera, bezpłatne materiały szkoleniowe, poczęstunek. Zgłoszenia do udziału w szkoleniach przyjmowane są do dnia 4 maja 2011 r. telefonicznie pod nr 48 38 58 996 lub mailowo na adres: zarzad@razemdlaradomki.pl.

Dorota Wąsik
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki”

LGD NA MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH TURYSTYKI WIEJSKIEJ AGROTRAVEL

Przedstawiciele Lokalnej Grupy Działania "Razem dla Radomki" w dniach 15-17 kwietnia uczestniczyli w III Międzynarodowych Targach Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki AGROTRAVEL 2011 w Kielcach, które stanowią miejsce spotkań krajowych i zagranicznych organizatorów turystyki. Były to kolejne targi podczas których na stoisku wystawienniczym LGD zaprezentowano walory turystyczne i kulturowe naszego regionu.

Targi organizowane są przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Świętokrzyską Organizację Turystyczną. Ich ideą jest szeroko rozumiana komercjalizacja usług turystyki wiejskiej i promocja obszarów wiejskich. AGROTRAVEL jako jedyna w kraju wyspecjalizowana impreza wystawiennicza branży agroturystycznej przyciąga z roku na rok coraz większą liczbę wystawców i zwiedzających, których w tym roku było blisko 30 tysięcy osób.

Podczas tegorocznej edycji targów na specjalnie przygotowanych stoiskach zaprezentowało się **141 wystawców, w tych 16 polskich regionów**, Lokalne Grupy Działania, organizacje turystyczne, gospodarstwa agroturystyczne, prywatni przedsiębiorcy działający w zakresie rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki oraz wystawcy z Francji, Ukrainy, Węgier, Hiszpanii, Bułgarii, Litwy, Gruzji i Ukrainy.

Stoisko LGD Razem dla Radomki na targach Agrotavel 2011
fot. Stowarzyszenie LGD Razem dla Radomki

Zorganizowane zostały również warsztaty dla młodzieży "Świętokrzyski produkt turystyczny - największe atrakcje na sprzedaż"; kino produktów turystyki wiejskiej; wystawa multimedialna przygotowana z okazji 20-lecia agroturystyki w Polsce. Przygotowany został jarmark rękodzielnicstwa i wyrobów artystycznych, karczmy regionalne - gdzie można było skosztować rarytasów poszczególnych regionów; oraz scena kultury, na której zaprezentowali się twórcy i zespoły ludowe, w tym węgierski zespół folklorystyczny.

Targi stanowią doskonale miejsce do promocji i prezentacji oferty turystycznej obszarów gmin tworzących Stowarzyszenie, do zaprezentowania

Stoisko LGD Razem dla Radomki na targach Agrotavel 2011
fot. Stowarzyszenie LGD Razem dla Radomki

Stoisko LGD Razem dla Radomki na targach Agrotavel 2011
 fot. Stowarzyszenie LGD Razem dla Radomki

piękna, dziedzictwa kulturowego i atrakcji turystycznych naszych "małych ojczyzn". Na stoisku wystawienniczym przygotowanym przez LGD "Razem dla Radomki" zaprezentowane zostały **liczne materiały promocyjne i informacyjne** (publikacje, mapy, informatory turystyczne, przewodniki, gadżety oraz ulotki i broszury promujące wypoczynek w Dolinie Radomki). Zwiedzający mogli skosztować **regionalnych potraw** z papryki, wiejskich wędlin czy też "Paprykówki z Przytyka". Zaprezentowane zostały również **wyroby twórców ludowych**, a dodatkową atrakcją naszego stoiska był **pokaz rzeźbiarstwa w wykonaniu Pana Zdzisława Bałtowskiego** - rzeźbiarza ludowego z Przysuchy współpracującego z LGD. Za pomoc w przygotowaniu stoiska chcieliśmy szczególnie podziękować Starostwu Powiatowemu w Radomiu, Centrum Edukacji Ekologicznej w Radomiu za przekazanie folderów i publikacji o naszym regionie; Gminnemu Centrum Kultury

i Kultury Fizycznej w Jedlińsku za udostępnienie materiałów ludowych przygotowanych z bibuły, Publicznemu Gimnazjum w Wolanowie oraz zespołowi ludowemu "Wolanianki" za wypożyczenie strojów ludowych i materiałów ozdobnych, Stowarzyszeniu "Wrzosowisko" z Wrzosu za wyroby plecionkarskie i hafciarskie; Państwu Glik z Oblasu oraz Państwu Bałtowskim z Przysuchy za wypożyczenie rzeźb i drewnianych obrazów; a w szczególności Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Mazowieckiego za zaproszenie Stowarzyszenia do uczestnictwa w targach jako reprezentacji województwa mazowieckiego.

Targom towarzyszyło wiele imprez, w tym międzynarodowa konferencja "Wiejski produkt turystyczny - doświadczenie i wyzwania", w której udział wzięli przedstawiciele LGD "Razem dla Radomki". Celem konferencji było szerzenie wiedzy oraz dobrych praktyk na temat stanu obecnego oraz perspektyw rozwoju turystyki na obszarach wiejskich, w kontekście potrzeb konsumenta i przedsiębiorstw turystycznych, poprzez dostosowanie oferty turystyki wiejskiej do wymogów gospodarki rynkowej.

Targi są doskonałym miejscem promocji i sprzedaży oferty turystyki wiejskiej. Są również okazją do spotkań z innymi organizacjami, nawiązania kontaktów z innymi Lokalnymi Grupami Działania, sprzyjają wymianie doświadczeń i najważniejszych spostrzeżeń związanych z zakresem działań podejmowanych przez stowarzyszenia. Dla zwiedzających Targi stanowiły natomiast niezwykle ciekawy kiermasz propozycji wypoczynku na terenach objętych działaniem Stowarzyszenia, oraz prezentacji wyrobów regionalnych, kultury oraz tradycji, obrzędów, życia codziennego i tradycji wiejskiej.

Arkadiusz Ostrowski
 Stowarzyszenie LGD "Razem dla Radomki"

Stoisko LGD Razem dla Radomki na targach Agrotavel 2011
 fot. Stowarzyszenie LGD Razem dla Radomki

ZAPRASZAMY NA WARSZTATY LITERACKIE WE WSOLI I W WARSZAWIE! 27-29 MAJA 2011 r.

Już teraz zapraszamy Państwa na warsztaty literackie które odbędą się w ostatni weekend maja w ramach projektu „Nieakademicka szkoła twórczego pisania” który otrzymał dofinansowanie w ramach II edycji programu grantowego Akademii Orange.

Warsztaty organizowane przez Stowarzyszenie „Razem dla Radomki” wspólnie z Muzeum Witolda Gombrowicza we Wsoli oraz Gminne Centrum Kultury i Kultury Fizycznej w Jedlińsku odbędą się w dniach 27-29 maja w Muzeum Gombrowicza we Wsoli a także w Muzeum Literatury w Warszawie i stanowiąc będą finał projektu „Nieakademickiej szkoły twórczego pisania”.

Otwarte warsztaty z udziałem finalistów konkursu literackiego „Pamiętnik z okresu dojrzewania” poprowadzi Jerzy Sosnowski – pisarz, publicysta,

a zarazem dziennikarz telewizyjny i radiowy. Wieczorem w piątek odbędzie się koncert „Alchemy Of Soul”: Piotr Cieślakowski (saksofon tenorowy), Wojtek Pulcyn - kontrabas, Arek Skolik - perkusja. W sobotę odbędą się warsztaty prowadzone m.in. przez Włodzimierza Kowalewskiego - prozaika, krytyka literackiego nominowanego do Nagrody Literackiej Nike oraz do Paszportów Polityki. W niedzielę grupa laureatów konkursu „Pamiętnik z okresu dojrzewania” wyjeżdże do Warszawy, do Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza i uczestniczy w warsztatach z zakresu nowych mediów prowadzonych przez Jarosława Lipszyca oraz Pikniku Literackim „Fiesta w Hiszpanii”.

Arkadiusz Ostrowski
Stowarzyszenie LGD "Razem dla Radomki"

KALENDARIUM WYDARZEŃ – MAJ 2011

3 maja

godz. 13.00 Dzień Strażaka w Przytyku.
Miejsce: plac przed Urzędem Gminy w Przytyku.

3 maja

godz. 17.00, Majówka w Przysusze
Koncerty zespołów Domu Kultury: Panaceum i The Road
Miejsce: Dom Kultury w Przysusze

6 maja

godz. 10.00, XI Rejonowy Przegląd Kultury Młodzieży Czerwonokrzyskiej
Miejsce: Dom Kultury w Przysusze

7 maja

godz. 17.00 Spotkanie z pisarką Iną Iwasiów, w ramach projektu „Prowincja Gombrowicz”
Prowadzenie: dr Dominika Świątkowska
Miejsce: Muzeum Witolda Gombrowicza, Wsola

7 maja

godz. 9.30, XXXI Bieg, Szlakiem Walk Hubalczyków
Miejsce: Przysucha

8 maja

godz. 14.30 Majówka w Bierwieckiej Woli
W programie: występ grupy rekonstrukcyjnej z XVII w., turniej rodzinny, gry i zabawy dla każdego oraz wspólna zabawa taneczna.

13 maja

NOC Muzeów, koncert Mirka Czyżkiewicza
Miejsce: Muzeum Witolda Gombrowicza, Wsola

17 maja

godz. 18.30, spotkanie z pisarzem – Stefan Chwin
pisarzem w ramach projektu „Prowincja Gombrowicz”
Miejsce: Muzeum Witolda Gombrowicza, Wsola

28 maja

Uroczyste obchody 100 -lecia Harcerstwa Polskiego - Konferencja*
Komenda Hufca ZHP w Radomiu, Starostwo Powiatowe w Radomiu, LGD "Razem dla Radomki:" zapraszają na uroczyste obchody.
Miejsce: Radom, Budynek Starostwa Powiatowe, ul. Domagalskiego 7.

27-29 maja

Warsztaty Literackie – „Nieakademicka szkoła twórczego pisania”, koncert Alchemy of Soul.
Miejsce: Muzeum Witolda Gombrowicza, Wsola
Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie

Wójt Gminy Jedlińsk
Gminne Centrum Kultury i Kultury Fizycznej
serdecznie zapraszają

rodziny do wspólnej zabawy

majówka

8 maja 2011 godz. 14.30

Bierwiecka Wola (Budynek Centrum Kultury)

W programie:

- 15.00 - Gry i zabawy dla każdego prowadzone przez studentów w ramach programu **PROJEKTOR** - wolontariat studencki
- 15.20 - Występ grupy rekonstrukcyjnej z XVII w. pokazy: fechtunku, łucznictwa, strzelectwa, kowalstwa dawnego
- 16.45 - Turniej rodzinny (regulamin w internecie oraz u sołtysów) oraz wiele ciekawych atrakcji m.in. paintball, wata cukrowa, gastronomia, itp.
- 18.30 - Podsumowanie konkursów
- 19.00 - Zabawa taneczna

Historia naszych gmin...

Władysław Paciak – Syn Ziemi Przytyckiej

WŁADYSŁAW PACIAK - kapłan i artysta

Był kapłanem i artystą. Żył na uboczu. Rejestrował to, co spostrzegł, co utkwіło w oku, w pamięci, co wydało się istotne. Był artystą o ogromnym talencie, pracowitości i wyobraźni. Malarstwo było jego pasją.

Urodził się 22 kwietnia 1903 roku w Potkannie koło Przytyka. Jego rodzice Wojciech i Józefa

z Foktów byli rolnikami. Dzieciństwo spędził na wsi. Tu powstawały jego pierwsze rysunki wykonane kredą na drzwiach, deskach, narzędziach rolniczych. Pierwszy wykonany obrazek, który utkwіł w świadomości przyszłego kapłana - artysty to była procesja narysowana w 1907 roku. Inne obrazki ilustrowały codzienne zajęcia na wsi, przedmioty domowego użytku, zwierzęta. Twórczość malarska dla małego dziecka była magią i jak każda magia miała pomóc w oswojeniu otaczającego świata.

W 1912 roku Władysław Paciak rozpoczął naukę pisania i czytania u organisty Tomasza Pajęka we Wrzosie. We wrześniu 1913 roku poszedł do szkoły rosyjskiej w Bukownie koło Radzanowa. W tym czasie rzeźbił [lepił z gliny - głowy ludzkie, figury apostołów, świętych. Po wybuchu I wojny światowej w rysunkach pojawiły się jako temat pochody wojsk, tabory i armaty.

W 1920 roku zdał egzamin do czwartej klasy Miejskiego Gimnazjum Filologicznego w Kozienicach. Stamtąd, po ukończeniu szóstej klasy przeszedł w 1923 roku do Seminarium Duchownego w Sandomierzu. Ukończył je otrzymując święcenia kapłańskie 25 maja 1929 roku.

W latach 1929 - 1945 ks. Władysław Paciak przebywał jako wikary w wiejskich parafiach diecezji sandomierskiej. Pracuje kolejno we Wrzosie, Łagowie Opatowskim, Czyżowie koło Zawichostu, Mircu koło Wąchocka, Chlewiskach, Lipie koło Końskich (tu zastał go wybuch II wojny), Wierzbicy, Tezowie koło Zwolenia. W wolnych chwilach studiował literaturę poświęconą malarstwu.

Mimo, że jego artystyczna pasja często budziła zdziwienie u otaczających go ludzi, nie zaniedbywał pracy nad doskonaleniem rysunku. Tuszem, kredką, akwarelą odtwarzał pejzaże, codzienne zajęcia ludzi na

Władysław Paciak "Pod Krucyfiksem", 1962
fot. archiwum Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu

Władysław Paciak "Portret", 1981 r.
fot. <http://www.artinfo.pl/>

wsi, zwierzęta, robił portrety. Nie znając zasad techniki olejnej, pierwszy obraz "Brzozy" wykonał w 1929 roku na nie gruntowanym płótnie. Z technologią malarstwa olejnego zapoznał go w 1932 roku malarz - amator z Ostrowca, Teofil Kłosiński. Od tego roku zaczął kopiować obrazy wielkich mistrzów renesansu i baroku, między innymi Rafaela, Giorgione, Rembrandta, Rubensa, Murilla. Najbardziej wartościową część dorobku twórczego z tego okresu stanowią portrety matki, ojca, starców. Żydów - malowane olejem na płótnie. Widać na nich wyraźny wpływ obrazów Rembrandta.

Podróż do Paryża, którą odbył w 1937 roku zrobiła na nim ogromne wrażenie. Zrozumiał, że aby stać się artystą, musi podjąć regularne studia malarskie.

W 1938 roku po obejrzeniu jego obrazów Wojciech Kossak w liście do biskupa Jana Lorka popiera starania księdza o zgodę na podjęcie studiów.

W 1945 roku, po uzyskaniu zgody ks. biskupa Jana Lorka, ks. Władysław Paciak w wieku 42 lat podjął studia z historii sztuki i teologii na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Władysław Paciak, *Matka Boska Gromniczna*, 1962 r.

Kolekcja Muzeum Sztuki Współczesnej w Radomiu, fot. Marek Gardulski

Studia plastyczne rozpoczął w 1946 roku na Akademii Sztuk Pięknych w pracowni Wojciecha Weissa. Po odejściu profesora w uczelni przeniósł się do Ignacego Pieńkowskiego, a w roku akademickim 1947/1948 studiował pod kierunkiem Zbigniewa Pronaszki. Ostatnie dwa lata spędził w pracowni Jerzego Fedkowicza, w 1949 r. uzyskał magisterium z teologii w 1950 r. ukończył historię sztuki, a w 1954 r. uzyskał dyplom w pracowni malarstwa u Jerzego Fedkowicza.

Od 1952 roku mieszkał w Radomiu, był konserwatorem diecezji sandomierskiej, a od 1955 r. rezydentem w parafii Opieki Najświętszej Marii Panny.

W 1957 roku swoje prace wystawiał na pierwszej wystawie indywidualnej w Radomiu. Na tej wystawie zaprezentował zarówno prace wykonane wcześniej - wywodzące się z realizmu i koloryzmu, a także obrazy najnowsze postępujące się różnorodną deformacją a zarazem bliskie abstrakcji. Wówczas o swojej twórczości mówił następująco: "zupełnie świadomie korzystam z doświadczeń najrozmaitszych kierunków sztuki nowoczesnej, nie przyłączając się do żadnego z nich. Nie chcę popaść w skostnienie i rutynę, która nieuchronnie grozi każdemu twórcy". Rok 1960 był datą przełomową w twórczości ks. Paciaka. Wyjazd do Francji i Włoch dopomógł mu w określeniu artystycznego kierunku działania. We Pranej i powstał piękny cykl witraży, malowanych akwarelą - lekko, delikatnie, z wplecionymi w nich scenami sakralnymi lub martyrologicznymi. Bezpośrednio z Paryża ks. Władysław Paciak wyjechał do Włoch. W domu ojców Paulinów w Rzymie urządził wystawę "Witraży".

Po powrocie do Polski artysta pracował niezwykle intensywnie. Twórczość jego przybiera formę cykli, które można zebrać w następujące grupy: tematyka sakralna, martyrologiczna, portrety, fantazje, abstrakcje.

W cyklu "Madonn" liczącym około 200 prac, malowanych olejem i temperą, przedstawił tą samą, tchnącą monumentalnym spokojem postać Madonny z Dzieciątkiem. "Madonny" stanowią jeden z najbardziej kontrowersyjnych zespołów prac artysty, łączyły bowiem bardzo nowoczesną formę z tradycyjną treścią.

Cykl 14 stacji Drogi Krzyżowej stanowiły serię prac mówiących o cierpieniu Chrystusa, a równocześnie symbolicznie przedstawiały dramat całej ludzkości.

W "Drodze Krzyżowej" podobnie jak w "Madonnach" artysta pogodził sztukę nowoczesną zawierającą ludowe pierwiastki ze sztuką religijną.

Około 500 obrazów, kilkaset rysunków, a także kilkadziesiąt płaskorzeźb poświęcił ks. Paciak cierpieniom narodu polskiego i żydowskiego podczas II wojny światowej. Prace zostały zebrane w cykle "Majdanek", "Dziecko w obozie hitlerowskim", "Droga na Berlin", "Powstanie warszawskie".

Antywojenną wymowę posiadał również cykl "Wietnam walczy" złożony z około 140 prac. PCI serii obrazów sakralnych niewielkich rozmiarów, w 1963 roku podjął próbę namalowania dużego obrazu ołtarzowego do kościoła w Zakrzewie. Stworzył 2 wersje "Chrztu Chrystusa", z których żadna nie została przyjęta.

Szereg jego prac przechowywanych we Wrzosie spłonęło w trakcie pożaru w dniu 2 marca 1969 roku a wiele zostało zniszczonych w wyniku niewłaściwego przechowywania.

Ksiądz Władysław Paciak w ciągu całej swojej twórczości malował ludzi, interesował się wszystkim, od badań naukowych, lotów kosmicznych, poprzez pracę, zainteresowania, przeżycia, cierpienia.

Artystę od najmłodszych lat fascynowała kultura i tradycja żydowska. Pierwsze obrazy poświęcone Żydom malował we wczesnych latach trzydziestych. Były to portrety tworzone pod wpływem Rembrandta.

Przedstawiał przyrodę: kwiaty, góry, morza, wieś, widoki i zwierzęta. Najchętniej malował kwiaty a najczęściej słońce.

Ks. Władysław Paciak pozostał malarzem ludzkiego cierpienia, smutku i samotności. Wielka spuścizna jego twórczości ukazała go jako artystę nie zawsze pewnego swojego wyboru, który się mylił, borykał, odrzucał na wół rozpoczęte płótna.

W swoim dzienniku w dniu 16 kwietnia 1977 r. napisał: "Kończyłem obraz - chwilowo - bo nad obrazem trzeba spędzić lata, obserwując i stale go poprawiając. Obrazy, które maluję są niewykończone i w moim pojęciu daleko im do dzieł na uwagę zastępujących".

Ksiądz Paciak zmarł w Radomiu w dniu 5 października 1983 r. Zgodnie z życzeniem został pochowany w rodzinnym Wrzosie.

Opracował: Stefan Błaszczuk
 Powyższy artykuł to obszernie fragmenty wydawnictwa "Władysław Paciak, 1903 - 1983, w stulecie urodzin i dwudziestą rocznicę śmierci" wydanego przez Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu w 2003 roku.

Stowarzyszenie LGD "Razem dla Radomki"

Biuro Stowarzyszenia

ul. Wernera 9/11
26-600 Radom
tel./fax (48) 38 58 996

Biuro czynne w godzinach:

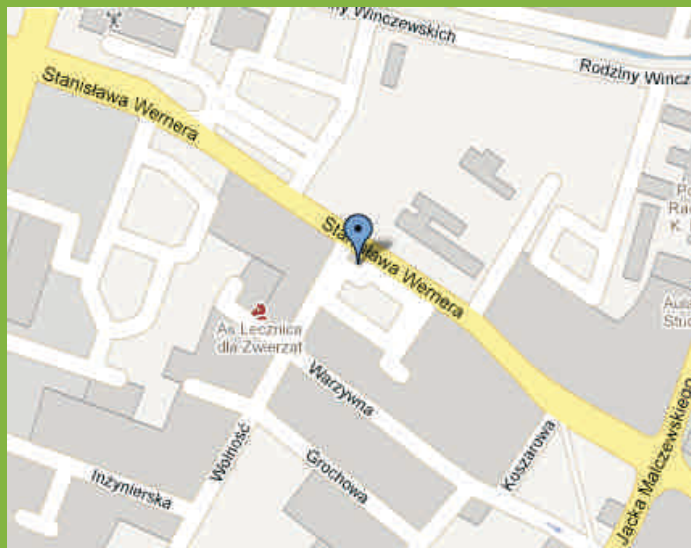
Poniedziałek 9.00-17.00
Wtorek – Piątek 8.00-16.00

Adresy e-mail:

zarzad@razemdlaradomki.pl
lgd@razemdlaradomki.pl
promocja@razemdlaradomki.pl

Strony www:

www.razemdlaradomki.pl
www.razemdlaradomki.blip.pl

Biuletyn Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Radomki”

Zespół redakcyjny:

Cezary Adam Nowek
Arkadiusz Ostrowski
Dorota Wąsik
Stefan Błaszczyk

Opracowanie graficzne:

Magdalena Ostrowska-Bzducha

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki”
Współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – LEADER
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013